

NEOFICIÁLNÍ PŘEKLAD

Vážená paní předsedkyně,

děkujeme za Vaši odpověď ze dne 24. 8. 2021. Jsme rádi, že vnímáte, že konvergence regionu Severozápad je výrazně nižší než u ostatních českých regionů, a že jeho rostoucí zaostávání, které trvá již přes 20 let, by bylo dobré konečně už začít řešit.

Severozápad se vzdaluje ostatním regionům nejen v rámci České republiky, ale i ostatním regionům v rámci celé Evropské unie, a to i těm méně rozvinutým.

Poukazujete na to, že do méně rozvinutých regionů jde většina prostředků, že částka alokovaná v rámci politiky soudržnosti upřednostňuje regiony, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75 % průměru HDP na obyvatele EU-27, a že **dohromady je pro ně určeno 73 % celkových zdrojů z EFRR a ESF+**. Bohužel je ale toto tvrzení opět jen velká teorie, která rozhodně neplatí pro Českou republiku. Podle českou vládou schválené Dohody o partnerství pro programové období 2021-2027 (https://dotaceeu.cz/getmedia/86c91733-47df-43fa-9101-bfc0f7532fdc/Dohoda-o-partnerstvi-2021-2027_WEB_schvalena_vladou_zari-2021.pdf.aspx?ext=.pdf) mají méně rozvinuté regiony jako je Severozápad získat pouze kolem 45 % z celkových zdrojů ERDF a ESF+. I kdybychom počítali jen s příspěvkem Evropské unie, bez národního příspěvku, tak ten sám o sobě ve prospěch méně rozvinutých činí něco **kolem 51 %**. **Rozdíl mezi tím, co deklarujete, a realitou, dosahuje 2,8 miliardy eur z ERDF a ESF+**, které místo méně rozvinutých regionů budou opět investovány v regionech s průměrným HDP na obyvatele nad 75 %. Takto ve skutečnosti vypadá kohezní politika po česku. **Bohatým přidáme, chudým ubereme. Tímto přístupem se z periferií měst a obcí stanou velká sociální ghetta se všemi doprovodnými důsledky.**

Není tedy naplněna ani základní podmínka, abychom vůbec mohli problémy regionu jako je Severozápad začít nějak řešit. Kohezní prostředky, původně určené pro regiony, jejichž HDP je nižší než 75 % průměru EU, jsou už předem nasměrovány jinam, než kam patří! Nedokážeme-li ani nasměrovat a investovat kohezní peníze do těch regionů, pro které jsou určeny, a nemá-li tato politika ani po 20 letech výsledky, nemůžeme stejným způsobem dělat **nové politiky, politiky digitální a zelené tranzice**, a očekávat, že tentokrát to už fungovat bude. Nebude a ani nemůže! Nutně to dopadne jako předtím – prostředky skončí zase jinde, než by měly, k cíli se opět nepřiblížíme a zůstaneme tak zase jen u předstírání chtěného výsledku – úspěšnost digitalizace se bude doklášat nákupy kopírek a tiskáren, úspěšnost zelené tranzice nákupy parních strojů na dřevěné uhlí.

Pokud nechává Komise bez povšimnutí rozhodnutí o způsobu a zdrojích financování na členských státech, a ty mohou rozhodnout **proti smyslu stanovených pravidel, to je například dofinancovat podíly ze státního rozpočtu více rozvinutým regionům tak, aby měly nakonec úplně stejné podmínky, jako méně rozvinuté regiony, nemůže se nikdy dojít k cílům evropských politik a k odstraňování nerovností** a sblížení regionů, jak jsme dlouholetými svědky u regionu Severozápad.

Konkrétně v programovém období 2021-2027 hodlá Česká republika kofinancovat méně rozvinuté regiony paradoxně nejmenším podílem, a to pouze 15 %. Přechodové regiony 30 % (2x více). A rozvinuté (Prahu) pak dokonce 60 % (4x více, než regiony nejchudší). V absolutních číslech je plánovaný národní příspěvek do přechodových a více rozvinutých regionů přes 3 miliardy eur, zatímco do méně rozvinutých regionů pouze kolem 1,1 miliardy eur. Třikrát méně. To by mělo být přesně naopak. Opět tak sledujeme **radikální antikohezní přístup**, úplně proti smyslu poskytování finančních prostředků z EU.

Můžeme dopředu konstatovat, že **česká vláda se souhlasným přihlížením Evropské komise se opět společnou měrou zasazují o to, aby i po skončení tohoto období nejméně rozvinuté české severní regiony v čele s nejchudším Severozápadem, vykazovaly opět ještě horší ekonomicko-sociální ukazatele**, než vůči Praze a jižním regionům vykazované nyní na začátku období, a ještě více se v nich tudíž rozmohly sociopatologické jevy.

Pak jsou pravidla Evropské komise pro čerpání fondů, pro určení alokací, a pro výši národního kofinancování na základě rozvinutosti regionu podobně k ničemu, jako když Komise nastavuje mantinely pro střety zájmů, ale

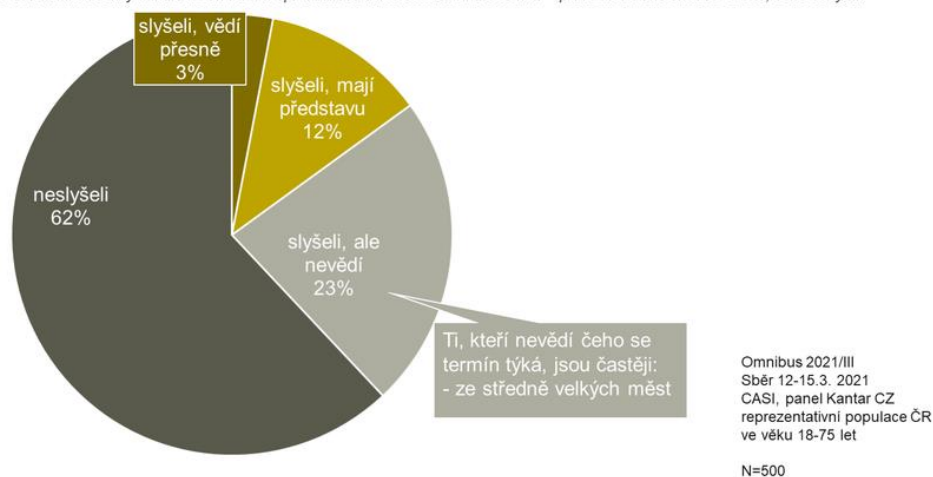
nechá je členskými státy bez následků mnoho let porušovat. Pokud se **Komise nechává takto obejít, pak k čemu vůbec stanovuje pravidla pro zacházení s prostředky evropských daňových poplatníků?** A proč stanovuje společné cíle těchto politik, když nemohou být nikdy splněny, neboť státy si mohou svévolně obcházet pravidla, jak se jim zlíbí?

Co se týče **Fondu spravedlivé transformace (FST)**, fond s tak symbolickým příspěvkem nemůže vyřešit v regionu Severozápad nic zásadního. A už vůbec ne přechod od uhlí k zelené ekonomice. Pokud Česko, podobně jako Německo, nepřidá ke každému 1 euru násobně více z vlastních zdrojů, z regionu Severozápad se odchodem od uhlí stane jedno super obří ghetto spíše než cokoli jiného.

Nevím, kdo Vám poskytuje mylné informace o tom, jak je do přípravy na čerpání FST intenzivně zapojena česká veřejnost a zájmové skupiny, a jak se téma komunikuje. Je to přesně naopak. I my jako vrcholoví politici (senátoři a krajsí zastupitelé) jsme si (minimálně v Ústeckém kraji) museli na zodpovědných resortech několikrát aktivně vyžádat poskytnutí základních informací k FST a Plánu spravedlivé územní transformace. Vše je děláno, prý kvůli Evropské komisi, ve spěchu. Podle průzkumu zadaného Greenpeace a provedeného společností Kantar, znají spravedlivou transformaci **jen 3 % obyvatel ČR**. Vůbec žádné ponětí o spravedlivé transformaci pak **nemá 62 % obyvatel ČR**:

Spravedlivá transformace – povědomí

Z Evropské unie mají do ČR zamířit desítky miliard korun na tzv. spravedlivou transformaci. Znáte termín "spravedlivá transformace" a víte, čeho se týká?

KANTAR

GREENPEACE

Je to také přesně vypovídající v tom, co se proklamuje a jaká je skutečnost!

Co se týče RRF (Národního plánu obnovy), opět bohužel není pravda, co uvádíte. Zřejmě jste nečetla – usnesení Senátu k NPO? NPO neřeší sociální a regionální potřeby (kohezi), NPO neřeší největší regionální potřeby. Naopak – a vládní představitelé se tím ani netají – NPO byl primárně zneužit k tomu, aby se co největší část prostředků nasměrovala paradoxně do Prahy, který jako třetí nejbohatší region z celé EU (pražské HDP na obyvatele je 205 % unijního průměru) není pro masivní přísun kohezních prostředků způsobilý. Opět podle nepsaného pravidla pro evropské dotace – dělejme z bohatých ještě bohatší a z chudých ještě chudší.

Vážená paní předsedkyně, není divu, že **přibývá lidí nespokojených s fungováním Evropské unie**. Po přečtení Vašeho dopisu je pro nás obtížné akceptovatelné, že věříte opravdu všemu, co píšete.

Dovolte ještě upřesňující dotazy, abychom měli vzájemně více jasno:

- Opravdu si myslíte, že FST pro Severozápad zajistí spravedlivý odchod od uhlí, a že dokonce může suplovat antikohezní politiku a současné přístupy?

- B) Opravdu považujete způsob zacházení s prostředky ze zdrojů ERDF a ESF+ v (ne)prospěch méně rozvinutých, a z nich nejchudšího Severozápadu ČR, za korektní a v souladu s pravidly a potřebami těchto regionů, v souladu se zájmy EU jako integrujícího se celku, a v souladu se zájmy evropských daňových poplatníků?
- C) Může být alespoň částečně úspěšná zelená a digitální politika, když dlouhodobě nezvládáme ani tak jednoduché zadání, aby ESIF směřovaly zásadně tam, kam patří?

V podstatě se v nás mísí vztek se zoufalstvím a bezradností, kam Evropská unie míří, a kam ji v tom Komise bezmyšlenkovitě doprovází. Věřte nám, že nejsme žádní euroskeptici ani odpůrci společného evropského projektu, ale politici, kteří se museli osvědčit od řízení těch nejmenších obcí až po práci v nejvyšších patrech politiky, a tudíž čerpající poznatky z každodenní praxe, a nikoliv z nějakých evropských politických, mnohdy nesrozumitelných a nefungujících proklamací bruselských teoretiků.

Od Vaší poslední návštěvy naší země jsme si slibovali, že se na situaci v České republice v souvislosti se spravedlivou kohezí podíváte nikoliv přes růžové brýle, ale že najdete odvahu, a podíváte se holé pravdě do očí. Což se však bohužel nestalo. A tak vše běží postaru a dále nekonceptně v zaběhlých kolejích.

Vážená paní předsedkyně, máte osud velkého množství obyvatel regionu Severozápad ve svých rukou, dokažte jim, že to s nimi myslíte vážně, a že spravedlivá koheze jim pomůže k žití v lepší budoucnosti.

My Vám v tom budeme nápomocni, ale jen je nám zapotřebí začít aspoň trochu naslouchat, jinak se nám společně budovaný evropský dům rozpadne, jako by byl postaven z balíčku karet.

S úctou a pozdravem

Jan Horník

místopředseda Senátu Parlamentu České republiky

Zbyněk Linhart

předseda Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí

Vážená paní

Ursula von der Leyen

předsedkyně Evropské komise

BRUSEL